

EVANS, LEWIS (1720 - 1792), un o gynghorwyr cyntaf y Methodistiaid Calфинаidd yn y Gogledd

Enw: Lewis Evans

Dyddiad geni: 1720

Dyddiad marw: 1792

Rhiant: Evan Lewis

Rhyw: Gwryw

Galwedigaeth: un o gynghorwyr cyntaf y Methodistiaid Calфинаidd yn y Gogledd

Maes gweithgaredd: Crefydd

Awdur: Robert Thomas Jenkins

Bedyddiwyd 18 Chwefror 1719-20, mab i Evan Lewis o Drefeglwys, ond symudodd yn fore i'r Crugnant, Llanllugan, i fyw gyda'i daid, a hyfforddwyd ef yn wehydd. Ar ymweliad â Threfeglwys, 4 Tachwedd 1738, argyhoeddwyd ef dan bregeth [Howel Harris](#). Bu yn ysgolion [Griffith Jones](#) (Llanddowror) yn ardal Llanllugan, a dechreuodd gynghori. Yn 1745, penodwyd ef gan y sasiwn yn Nhrefeca i gynghori'n deithiol yn y Gogledd. Carcharwyd ef yn Nolgellau yn 1745 am gynghori yn y Bala-mae'r helynt hwn yn ddiddorol am i [Harris](#) fynd â'r achos o flaen y ' King's Bench ' yn Llundain (argraffwyd dyfyniadau o'r dogfennau yn *Cylchgrawn Cymdeithas Hanes y Methodistiaid Calфинаidd*, Tachwedd 1921); bu'n rhaid i'r ustusiaid ollwng Lewis Evans yn rhydd. Teithiodd yn ddygn yn y Gogledd, hyd yn oed ym Môn ac Arfon, a dioddefodd erlid caled. Yn Ymraniad 1750, ochrodd ar y cychwyn gyda [Harris](#), a mynychai ei sasiynau; ond yn y diwedd ymunodd â chfyfundeb [Rowland](#). Bu farw 5 Medi 1792 (E. Griffith, *Methodistiaeth Trefaldwyn Isaf*, 39).

Awdur

Yr Athro Emeritus Robert Thomas Jenkins, (1881 - 1969)

Ffynonellau

Y prif awdurdod yw Richard Bennett, yn fwyaf neilltuol yn *Cylchgrawn Cymdeithas Hanes y Methodistiaid Calфинаidd*, Tachwedd 1921, ond hefyd yn *Methodistiaeth Trefaldwyn Uchaf, 1738–1852* (1929)

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20733006](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

